

POSTANOWIENIE

Dnia 13 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Roch

po rozpoznaniu w Izbie Karnej
w sprawie zażalenia M. D.
na postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa
na posiedzeniu bez udziału stron
w dniu 13 listopada 2024 r.
wniosku Sądu Rejonowego w Olkuszu
z dnia 21 października 2024 r., sygn. akt II Kp 308/24
o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu
na podstawie art. 37 k.p.k.

postanowił:

**uwzględnić wniosek i sprawę przekazać do rozpoznania
Sądowi Rejonowemu w Jaworznie.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Olkuszu z dnia 21 października 2024 r., sygn. akt II Kp 308/24, na podstawie art. 37 k.p.k., zwrócono się do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu. W uzasadnieniu tej decyzji wskazano w szczególności, że decyzja o odmowie wszczęcia śledztwa dotyczy czynu polegającego na przekroczeniu uprawnień przez sędziów Sądu Rejonowego w Olkuszu oraz sędziów Sądu Okręgowego w Krakowie. Powyższe okoliczności – zdaniem sądu wnioskującego –

mogą w odczuciu społecznym wzbudzić przekonanie o braku warunków do obiektywnego orzekania. Tym samym podniesiono, że dobro wymiaru sprawiedliwości wymaga przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu.

Sąd Najwyższy uznał co następuje.

Wniosek Sądu Rejonowego w Olkuszu zasługuje na uwzględnienie.

Określona w art. 37 k.p.k. instytucja stanowi wyjątek od zasady rozpoznania sprawy przez sąd miejscowo właściwy, zatem jej zastosowanie powinno mieć miejsce jedynie wówczas, gdy przemawiają za tym szczególne względy, związane z dobrem wymiaru sprawiedliwości. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że zastosowanie art. 37 k.p.k. uzasadniają tylko takie konkretne sytuacje, które mogą wywierać wpływ na swobodę orzekania lub stwarzać w aspekcie zewnętrznym przekonanie – chociażby mylne – o braku warunków do rozpoznania w danym sądzie sprawy w sposób obiektywny (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia: 13 lipca 1995 r., III KO 34/05, OSNKW 1995, z. 9-10, poz. 68; 17 maja 2006 r., II KO 27/06, LEX nr 186944; 26 czerwca 2007 r., II KO 36/07, LEX nr 282245).

Wśród okoliczności uzasadniających skorzystanie z instytucji z art. 37 k.p.k. słuszenie wskazuje się na sytuację, gdy sędzia sądu właściwego lub nadzrędnego jest jednym z możliwych uczestników postępowania (por. postanowienia SN z dnia: 25 lutego 2022 r., I KO 10/22, LEX nr 3322318; 28 grudnia 2021 r., V KO 94/21, LEX nr 3324582; 25 stycznia 2007 r., IV KO 3/07, LEX nr 568473; 25 czerwca 2005 r., II KO 22/05, LEX nr 1615825). Analiza przedstawionych przez sąd rejonowy argumentów i okoliczności prowadzi do wniosku, że w zaistniałym w niniejszej sprawie układzie procesowym sąd właściwy miejscowo rozpoznawałby zażalenie na postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa w zakresie czynu dotyczącego sędziów sprawujących urząd w Sądzie Rejonowym w Olkuszu oraz nadzrędnym nań Sądzie Okręgowym w Krakowie, co w odbiorze społecznym – niezależnie od rzeczywistego stanu rzeczy – mogłoby rodzić wątpliwości co do obiektywnego i bezstronnego rozpoznania przedmiotowej sprawy przez tenże sąd. Tego rodzaju sytuacji, mogących rodzić, choćby nawet nieuzasadniony, negatywny społeczny

wydzwięk, czy też ingerować w swobodę orzekania należy w interesie dobra wymiaru sprawiedliwości unikać poprzez dopuszczalną w drodze wyjątku zmianę właściwości miejscowej sądu. Dobro wymiaru sprawiedliwości we wskazanych przez sąd wnioskujący okolicznościach postrzegać bowiem należy zarówno jako potrzebę zagwarantowania warunków bezstronności orzekania, jak również utwierdzenia opinii społecznej w przekonaniu, że jedynymi względami mającymi wpływ na treść orzeczenia pozostają kryteria merytoryczne.

Mając zatem na uwadze dobro wymiaru sprawiedliwości uznać należy, że zaistniała określona w art. 37 k.p.k. podstawa do przekazania przedmiotowej sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, tj. Sądowi Rejonowemu w Jaworznie, położonemu w stosunkowo bliskiej odległości od sądu miejscowo właściwego, a zarazem poza okręgiem krakowskim.

Sąd Najwyższy mając na uwadze powyższe orzekł jak w sentencji.

WB.

[ał]